

KIS TAMÁS

A magyar katonai szleng szótára

Tartalom

Előszó az első kiadáshoz

Előszó a második kiadáshoz

A magyar katonai szleng

A magyar katonai szleng

A katonai szleng a Magyar Honvédségben

A magyar katonai szleng szótára

Tájékoztató a szótár használatához

A - Zs

Irodalom

Előszó a második kiadáshoz

A magyar katonai szleng szótára-nak első kiadása 1991-ben, egy évvel azután jelent meg, hogy megszűnt a Magyar Néphadsereg. Ez az esemény döntően befolyásolta azt, hogy a szótár összeállításához egyáltalán hozzákezdtem.

A második kiadás elkészítésének ötlete a Magyar Honvédség történetének hasonlóan nevezetes eseményéhez kapcsolódik: 2004. november 3-án leszerelt az utolsó magyar sorkatona, és ezzel megszűnt a sorozott állománnyal működő magyar honvédség, ami által - még ha bizonyos formákban tovább is él a hivatásos és szerződéses katonák nyelvében - lényegében megszűnt a szótárban bemutatott sorkatonai szleng is.

A KatSzl. újra megjelentetését emellett indokoltá teszi az is, hogy a szótár két eltérő célú (de tartalmában egyébként teljesen azonos) kiadásához már jó ideje nem lehet hozzájutni a könyvesboltokban. Nemcsak A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 60. számaként kiadott kötet nem szerezhető be még az antikváriumokból sem, de a szótár népszerű kiadása, az 1992-ben a Zrínyi Kiadó által húszezer példányban megjelentetett Bakaduma is a nehezen fellelhető könyvritkaságok közé tartozik, jóllehet az érdeklődés iránta (nem utolsósorban a katonaviselt férfiaknak köszönhetően) változatlanul megmaradt. Ennek jeleit az elmúlt másfél évtizedben folyamatosan érzékelhettem, elsősorban a hozzám eljuttatott levelek, visszajelzések tekintélyes mennyiségében. A KatSzl. interneten közzétett verziója (<http://mnytud.arts.klte.hu/sorozat/katsz/>) nagyon sokakat ösztönzött arra, hogy a szótár által felidézett "katonai nyelvi emlékeiket" egy-egy e-mail erejéig megosszák velem, így mindmáig kapok az elmúlt fél évszázadban katonáskodott férfiaktól néhány szavas listákat, kisebb-nagyobb kiegészítéseket a szótárhoz.

Ezek az adatok, amelyek az 1950-es évektől a sorkatonaság megszűnéséig terjedő időszakból származnak (és amelyek egyúttal a letűnt sorkatonaság nyelvi emlékei is), mind mennyiségükre, mind minőségükre nézve indokoltá tették, hogy elkészüljön A magyar katonai szleng szótára-nak bővített kiadása. Az új kiadás címéből azonban már elmaradt az "1980-1990" szűkítő alcím, ugyanis a 2917 szócikket tartalmazó első kiadáshoz képest 4952 címszavasra bővült második kiadás immáron az 1950-es évektől 2004-ig terjedő időszakra vonatkozóan tartalmaz adatokat.

...

<http://mek.oszk.hu/06600/06635/#>